

Predikande kvinnor o gråtande män

Johan Lundin o Fredrik Nilsson, Malmö Högskola

Johan Lundin och Fredrik Nilsson är verksamma vid Lärarutbildningen på Malmö högskola och kommer tre år att forska i Frälsningsarméns historia. De säger inför projektet att Frälsningsarmén är intressant då den till en början väckte starka protester och stort motstånd i samhället. Kvinnorna bar uniform, predikade och blev mer jämställda och de manliga frälsningssoldaterna vågade visa sin omsorg och till och med gråta offentligt.

MALMÖ HÖGSKOLA

2009-10-22

Är det moraliskt försvarbart att låta kvinnor bära uniform och musicera på gator och torg och låta män gråta offentligt?

Det är en av många frågor historikern Johan Lundin och etnologen Fredrik Nilsson ställer sig när de närmare ska undersöka hur kön konstruerades i Frälsningsarmén.

De bägge forskarna, båda verksamma på Lärarutbildningen på Malmö högskola, ska under tre år forska kring hur feminiteter och maskuliniteter skapades och förhandlades i Frälsningsarmén mellan 1882-1921.

Hur blev ni intresserade av det ni kallar Predikande kvinnor och gråtande män?

- Idén kläcktes egentligen efter att vi bägge var på en konferens University College i London, säger Johan Lundin. Det har forskats mycket kring arbetarrörelse och nykterhetsrörelse men väldigt lite kring den framväxande religiösa rörelsen Frälsningsarmén i Sverige.

- Ändå är Frälsningsarmén intressant då den till en början väckte starka protester och stort motstånd i samhället och snarast kom i konflikt med arbetarrörelsen. Den är också intressant eftersom det var unga ogifta kvinnor och män från arbetarklassen som lockades till rörelsen och därmed sprängde många gränser över vad som var tillåtet, samtidigt som de som personer skulle bilda sig egna identiteter.

Kvinnor bar exempelvis uniform och predikade och blev på så sätt mer jämställda män. De manliga frälsningssoldaterna å sin sida vågade visa omsorg och kunde till och med gråta offentligt. Samtidigt hyllades både familjelivet och i synnerhet moderskapet i Frälsningsarmén under denna tid.

Fredrik Nilsson(längst fram) och Johan Lundin ska forska om kvinnor och män i Frälsningsarmén

Och Fredrik Nilsson fortsätter:

- Det är också intressant att undersöka genus i skärningspunkten mellan religiositet och modernitet. Det finns en allmän föreställning även inom forskarsamhället att religion är synonymt med bevarande av traditionella sociala relationer, identiteter och makt. Vi vill undersöka om det verkligen är så enkelt?

Hur tror ni er studie kan användas i Sverige idag?

- Alla historiska studier är en spegelbild av hur vi lever idag, säger Johan Lundin. Det är nyttigt att titta på sig själv utifrån.

- Ja, det är mer än så, fyller Fredrik Nilsson på. Idag har vi lämnat det svenska folkhemmet och gått in i det moderna eller senmoderna samhället och här bor en mängd olika nya svenskar från världens olika hörn. Mitt i allt detta har kyrkorna och religionen fått ett allt starkare fäste i Sverige än för bara 25 år sedan. Samtidigt lever vi i ett rädsloedrivet samhälle där det finns stark rädsla för exempelvis islam. I det sammanhanget kan man fråga sig vad det är för positioner vi försöker försvara?

På det sättet är en jämförelse med en religiös rörelses framväxt i slutet av 1800- och början 1900-talet som då väckte så mycket anstöt intressant.

Text: Helena Smitt

Senast uppdaterad 2009-10-22 av LUMGJA

Malmö högskola